

Tweede vondst van een Kleine achterm *Eledone cirrhosa* (Lamack, 1798) voor de Belgische Kust

Francis Kerckhof

Op 7 augustus kreeg ik het bericht dat er op het strand van De Panne een Octopus aangespoeld was. Ik was wat sceptisch, het gebeurt wel meer dat er berichten over gestrande octopussen de wereld ingestuurd worden en dan blijkt het toch om een gewone inktvis of Zeekat *Sepia officinalis* te gaan. Het was inderdaad een Octopus. Octopussen hebben acht tentakels, de overige inktvissen zoals de Zeekat bezitten naast deze acht tentakels ook nog twee lange intrekbare vangarmen. Maar dit geval was anders. Dat bleek meteen toen ik een foto van het dier te zien kreeg. En dan zijn er 2 kandidaten ofwel de Gewone achterm *Octopus vulgaris* of de Kleine achterm *Eledone cirrhosa*. Op basis van de foto's waarbij op de vangarmen een enkele rij zuignappen te zien was, identificeerde ik het dier als een Kleine achterm (foto 1 en 2). De Gewone octopus draagt een dubbele rij zuignappen op zijn vangarmen.

Het dier leefde nog toen het midden op het strand aangetroffen werd, en de plaatselijke strandredders hebben het eerst terug in zee gezet, maar uiteindelijk spoelde het dier toch weer aan. Op mijn vraag staken ze het overleden dier tijdelijk in de diepvries om het te bewaren en enkele dagen later haalde ik het op, om het verder de conserveren. Octopussen zijn zeldzaam voor onze kust en een stranding sowieso interessant. Dankzij het alerte optreden van de strandredders kon het onfortuinlijke dier bewaard worden. Het werd opgenomen in de collecties van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel.

Daarmee is deze vondst, na 81 jaar, de tweede voor de Belgische kust. Adam (1934) beschreef de bij zijn weten eerste melding. Dat was een exemplaar dat door professor Gilson op 20 september 1934 te Oostende aangetroffen was. "Ce céphalopode se trouvait clans une mare, sur l'estran à l'Est d'Ostende". Het dier leefde nog enkele dagen in een aquarium. Ook dit exemplaar is opgenomen in de collecties van het KBIN.

Zowel de Gewone octopus als de Kleine achterm zijn dwaalgasten in de zuidelijke Noordzee en waarnemingen zijn zeldzaam (de Heij en Goud 2013). Waarnemingen van de Kleine achterm zijn iets algemener dan die van de Gewone octopus die tegenwoordig zelfs uit de zuidelijke Noordzee verdwenen lijkt te zijn. De meeste waarnemingen van de Kleine achterm betreffen opgeviste dieren, strandingen zijn veel zeldzamer. De Kleine achterm is een dier van dieper water dat in holletjes op de zeebodem leeft. De enkele keren dat ze in zuidelijk Noordzee aangetroffen worden gaat het vermoedelijk om dieren die op zoek zijn naar voedsel zoals kleine kreeftachtigen en wormen (de Heij en Goud 2013).

Met dank aan Filip Jongbloet en Vincent Gerardyn, strandredders te De Panne die zo attent waren om me deze bijzonder vondst te melden

Summary

This article reports the second find of a curled octopus *Eledone cirrhosa* on the Belgian coast. The animal was found alive on the beach of De Panne on August the 7th, 2015, but died soon after. The first find dates back from September 20th, 1934 when a live specimen was found at Oostende.

Foto 1: Kleine achtarm *Eledone cirrhosa*
(Foto: Filip Jongbloet)

Literatuur

- ADAM, W. (1934). Notes sur les Céphalopodes: 5. *Ozaena cirrhosa* (Lamarck, 1798) sur la côte belge. Bulletin du Musée royal d'Histoire Naturelle de Belgique./Mededeelingen van het Koninklijk. Natuurhistories Museum van België. 10(43): 1-3
- DE HEIJ, A.; GOUD, J. (2013). Inktvissen - Cephalopoda, in: De Bruyne, R. et al. (Ed.) (2013). Schelpdieren van het Nederlandse Noordzeegebied: ecologische atlas van de mariene weekdieren (Mollusca). pp. 327-340

**Muscarstraat 14
8400 Oostende**